

ADI SOYADI :

KÜLTÜR VE MİRAS ÖĞRENME ALANI

SINIFI/NO :

ÜNİTE DENEMESİ - 2

SORU 1 : Osmanlı Beyliği'nin yurt edindiği topraklar Bizans İmparatorluğu'nun büyük kent ve kasabaları ile komşuydu. Önemli ticaret yolları üzerindeki bu şehirler ile yapılan ticaretten Osmanlı Beyliği önemli gelir elde ediyordu.

Yukarıda yapılan açıklamaya göre Osmanlı devleti yurt edindiği topraklar onlara hangi alanda avantaj sağlamıştır?

- Siyasi
- Ekonomik
- Coğrafi
- Kültürel

SORU 2 : Osmanlı Devleti, Balkanlarda fethettiği toprakları Türkleştirmek ve İslamlaştırmak için iskân politikası uygulamış, Anadolu'daki göçebe Türkmenleri yeni fethettiği bölgelere yerleştirmiştir. Buna göre;

Aşağıdakilerden hangisi iskan politikasının sağladığı yararlarından değildir?

- Fethedilen yerlerde Türk nüfusu artmış ve Türk-İslam kültürü yayılmıştır.
- Boş ve verimsiz araziler tarıma açılarak üretim ve vergi gelirleri artmıştır
- Balkanların Türkleşmesi ve İslamlaşması sağlanarak buralarda uzun yıllar kalıcı egemenlik kurulmuştur.
- Konargöçer Türklerin balkanlara yerleştirilmesi sonucunda balkanlarda sık sık isyanlar çıkmıştır.

SORU 3 : Osmanlı Devleti, egemenliği altındaki tüm millet ve dinlere büyük bir saygı ile yaklaşmış, hiç kimseye ayrımcılık yapmamıştır. Osmanlının uyguladığı bu İle Müslüman olmayanların da Osmanlı yönetiminden memnun kalmasını sağlamıştır. Bunun sonucunda da Osmanlı Devleti'nin balkanlarda daha kalıcı olması sağlanmıştır.

Yukarıdaki tanım cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilir?

- İskan politikası
- Hoşgörü politikası
- Tımar sistemi
- Gaza ve cihat anlayışı

SORU 4 :

- Anadolu'da düzeni sağladıktan sonra Macarlarla 1444 yılında Edirne-Segedin Antlaşması'nı imzalayarak tahtı 12 yaşındaki oğlu II. Mehmet'e bıraktı.
- 1448 II. Kosova Savaşı'nda intikam isteyen Haçlıları tekrar yendi. Bu savaş ile Avrupalıların Türkleri Balkanlardan çıkarma ümidi kalmadı.
- İstanbul'u kuşattı fakat alamadı.

Yukarıda yaşanan gelişmeler aşağıdaki hangi Osmanlı padişahı döneminde gerçekleşmiştir?

- I. MEHMED (ÇELEBİ) DÖNEMİ
- II. MURAD DÖNEMİ
- I. MURAD HÜDAVENDİGAR DÖNEMİ
- I. BEYAZİD (YILDIRIM) DÖNEMİ

SORU 5 : Divan-ı Hümayunun Osmanlı Devleti'nin siyasi bir güç olarak ortaya çıkmasında büyük payı vardır. Divan toplantısı sabah namazından sonra başlar ve öğleye kadar devam ederdi. Divanda tecrübeli ve alanında uzman devlet adamları görev yapardı. Buna göre;

Aşağıdakilerden hangisi Divan-ı Hümayunda görev alan devlet adamları arasında değildir?

- Sadrazam
- Nişancı
- Reisülküttap
- Kadılar

SORU 6 :

- öncelikli olarak Osmanlı Devleti'nin doğu ve güney sınırları ile ilgilenmiştir.
- Mısır Seferi olarak adlandırılan Mercidabık (1516) ve Ridaniye Savaşları (1517) ile Memluk Devleti'ni ortadan kaldırarak Osmanlı topraklarını Afrika Kıtası'na kadar genişletmiştir.
- Baharat Yolu ve Halifelik Osmanlı Devletine geçmiştir.

Yukarıda yaşanan gelişmeler aşağıdaki hangi Osmanlı padişahı döneminde gerçekleşmiştir?

- I. MEHMED (ÇELEBİ) DÖNEMİ
- I. MEHMET (FATİH) DÖNEMİ
- YAVUZ SULTAN SELİM DÖNEMİ
- I. SÜLEYMAN (KANUNİ) DÖNEMİ

SORU 7 : Fatih Sultan Mehmet İstanbul ve çevresinin güvenliğini sağlamak için öncelikle Karadeniz kurmak istemiştir. Bu amaçla Karadeniz'de fetihler yapmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Karadenizin Türk Gölü haline gelmesini sağlayan fetihler arasında gösterilemez.

- Amasra'nın Fethi
- Sinop'un Fethi
- Kırım'ın fethi
- Kıbrıs'ın Fethi

SORU 8 :..... fethi Doğu Akdeniz'in güvenliği için oldukça önemliydi. Adada bulunan korsanlar bölge ticaretine zarar veriyordu. Lala Mustafa Paşa 1571 yılında burayı fethetti. fethinden sonra Papa'nın çağrısı ile toplanan Haçlı donanması İnebahtı Deniz Savaşı'nda Osmanlı donanmasını mağlup etti (1571). Osmanlı Donanması altı ayda yeniden inşa edilerek tekrar Akdeniz'in en önemli deniz gücü hâline geldi.

Yukarıdaki boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- Amasra'nın Fethi
- Kıbrıs'ın Fethi
- Kırım'ın Fethi
- Trabzon'un Fethi

SORU 9 : Osmanlı Devleti'nin sınırları içinde farklı ırklara ve dinî inançlara sahip insanlar yaşamıştır. Osmanlı Devleti'ndeki bu çok kültürlülük, Osmanlı millet sisteminin de temelini oluşturmaktadır. Ebru sanatında nasıl ki farklı renkler birbirine karışarak mükemmel bir ahenk meydana getirmişse, Osmanlı Devleti'nde de farklı milletlerin kültürleri birbirine karışmış, birbirlerinin rengini almış, yeni bir renk ve ahenk oluşturmuştur. Buna göre;

Osmanlı Devletini yüzyıllarca ayakta tutan ve kaynağını İslam hukukundan alan Millet sisteminin, zayıflamasının ve yıkılmasının sebepleri aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- a) İstimalet politikası
- b) 1789 Fransız İhtilali
- c) Demografik (sosyal) yapının bozulması
- d) Ekonominin bozulması

SORU 10 : Tek çatı altında topladığı farklı milletleri 623 yıl başarı ile yöneten, üç kıtaya hükmeden ve devrin en güçlü devleti olan Osmanlı Devletinin bu başarısı adalet, hoşgörü ve insanlık anlayışı esasları üzerine kurduğu akıllı fetih siyasetine bağlıdır. Buna göre;

Osmanlı Devletinin fethettiği yerlerde kalıcı olabilmek için izlediği fetih siyasetinin esasları arasında aşağıdakilerden hangileri yer almaz?

- a) Gaza ve Cihat Politikası
- b) İmar ve İskan Politikası
- c) Sömürgecilik Anlayışı
- d) Hoşgörü Politikası

SORU 11 : 11. ve 12. yüzyıllarda Haçlı Seferleri sırasında Avrupalılar İslam dünyasından matbaa, kâğıt ve pusulayı öğrenmekle kalmamış aynı zamanda bunları geliştirmişlerdir. Bu araçların kullanılması Avrupa'da 15. ve 19. yüzyıllar arasında ekonomik, sosyal, kültürel, dinî, bilimsel ve siyasi gelişmelerin temelini oluşturmuştur. Buna göre;

Aşağıdakilerden hangisi Avrupa da yaşanan gelişmeler arasında değildir?

- a) Coğrafi Keşifler
- b) Derebeylik
- c) Rönesans
- d) Reform

SORU 12 : 15. yüzyıl ve 16. yüzyıllarda Avrupalılar tarafından yeni ticaret yollarının bulunması amacıyla başlatılan gezilere Coğrafi Keşifler denir. Buna göre;

Aşağıdakilerden hangisi coğrafi keşiflerin sonuçlarından biri değildir?

- a) İslamiyet yayıldı.
- b) Dünyanın düz olduğu gibi pek çok yanlış bilgi aktaran din adamlarına olan güven azaldı.
- c) Akdeniz limanları ile Baharat ve İpek Yolu eski önemini kaybederken Hint Okyanusu kıyısındaki limanlar önem kazandı
- d) Avrupa'da ticaretle uğraşan kişiler (Burjuva sınıfı) zenginleşti.

SORU 13 : İstanbul'un Türkler tarafından fethedilmesi ile Avrupa ekonomik ve siyasi olarak zor durumda kalmıştı. Avrupalılar Osmanlıya ve diğer Müslüman ülkelere vergi ödememek, ticaret mallarına daha kolay ve ucuz yoldan ulaşabilmek amacıyla Çin ve Hindistan'a giden yeni yollar aradılar. Bu arayış sonucunda Avrupalı denizciler yeni adalar, ticaret yolları ve Amerika kıtasını keşfettiler. Bu keşiflerinin tümüne birden **coğrafi keşifler** denilmektedir. Buna göre;

aşağıdakilerden hangisi Coğrafi Keşiflerin nedenleri arasında gösterilebilir?

- a) Ticaret yollarının (İpek ve Baharat yolu) Müslümanların eline geçmesi
- b) Barutun icat edilmesi
- c) Doğu ülkelerinin zenginliklerine ulaşma isteği
- d) Efsane ve hurafelere inanmayan cesur gemicilerin yetişmesi

SORU 14 :

KAŞIF	KEŞİF
Vasko do Gama	Ümit Burnu
Kristof Kolomb	Amerika Kıtası
Bartelmi Diaz	Hint Deniz Yolu
Macellan ve Del Kano	Dünyanın yuvarlak olduğu

Yukarıdaki kaşif ve keşifleri gösteren tablodakilerden hangilerinin yerleri değiştirildiğinde tablo doğru olur?

- a) Kristof Kolomb - Bartelmi Diaz
- b) Macellan ve Del Kano - Kristof Kolomb
- c) Vasko do Gama - Bartelmi Diaz
- d) Vasko do Gama - Kristof Kolomb

SORU 15 : "Yeniden doğuş" anlamına gelir. 15. ve 16. Yüzyılda Avrupa'da edebiyat, bilim ve güzel sanatlar alanında meydana gelen gelişmelere denir.

Yukarıdaki tanım cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- a) Reform
- b) Aydınlanma Çağı
- c) Coğrafi Keşifler
- d) Rönesans

SORU 16 :

- I. Orta Çağ'ın skolastik düşüncesi yıkılırken yerine serbest ve bilimsel düşünce doğdu.
- II. Reform hareketine zemin hazırlandı.
- III. Hristiyanlığın sanat ve düşünce üzerindeki baskısı sona erdi.
- IV. Mimari, bilim, sanat ve edebiyatta pek çok yeni eserler verildi.

Yukarıdakilerden hangisi ya da hangileri Rönesansın sonuçları arasında yer alır?

- a) Yalnız I
- b) Yalnız II
- c) I,II,IV
- d) I,II,III,IV

SORU 17 : Coğrafi keşiflerin sebeplerine bakıldığı zaman coğrafi, siyasi, bilimsel, ekonomik ve dini sebepler olmak üzere çeşitli başlıklara ayırarak inceleyebilmekteyiz. Buna göre; **Aşağıdakilerden hangisi Coğrafi Keşiflerin dini sebepleri arasında yer alır ?**

- İpek ve Baharat Yollarının gelirleriyle Osmanlı ve İslam ülkelerinin zenginleşiyor olması
- Avrupa'nın yeni ticaret yolları bularak gelirlerini arttırmak istemesi
- Avrupalıların Hristiyanlığı yaymak istemeleri
- Coğrafya bilgisinin ilerlemesi ve pusulanın geliştirilmesi

SORU 18 : Kelime anlamı düzeltme, yenileme anlamındadır. 16. yüzyılda Avrupa'da Hristiyanlığın Katolik mezhebindeki bozulmalara tepki olarak Almanya'da ortaya çıkan yeni düzenlemelere "Reform" denir. Buna göre;

Aşağıdakilerden hangisi Reform'un nedenleri arasında gösterilemez?

- İncil'in farklı dillere çevrilmesi sonucu İncil'in asıl içeriğinin öğrenilmesi ve din adamlarına olan güvenin azalması.
- Kilisenin Endüljans (cennetten arsa satma) yetkisini kullanarak zenginleşmesi ve halkın bu gelişmelere tepkisi.
- Kağıt ve matbaayla birlikte okur yazar oranının artması.
- Okyanuslara dayanıklı gemilerin yapılması

SORU 19 : Hristiyan din adamı olan Martin Luther (Martin Luter) 95 maddeden oluşan bildirisinde kilisenin yaptıklarının doğru olmadığına dikkat çekti. Luther, Papa tarafından aforoz edildi. Luther'i destekleyen prensler sayesinde Reform hareketi Almanya'da başladı. Buna göre;

Aşağıdakilerden hangisi Reform hareketinin sonuçları arasında gösterilemez?

- Avrupa'da yeni mezhepler ortaya çıkmış
- Coğrafi keşiflerin başlamasına neden olmuştur
- Eğitim sistemi laikleştirilmiş
- Katolik kilisesine ve din adamlarına olan güven azalmıştır.

SORU 20 : 18. yüzyılda Avrupa'da ortaya çıkan her konuda akla öncülük tanıyan düşünce sistemine "Aydınlanma", bu düşünce sistemi ile gelen yeni döneme ise "Aydınlanma Çağı" adı verilir. Aydınlanma Çağı'nın oluşmasında etkili olan bilim adamlarından.....Dünya'nın yuvarlak olduğunu ispatlayarak, kilise tarafından benimsenen, Dünya'nın düz olduğu görüşünü yıkmıştır.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdaki aydınlanma çağı bilim insanlarından hangisi gelmelidir?

- Descartes
- Galileo
- Koperenik
- Newton

SORU 21 : 18. yüzyılda İngiltere'de James Watt tarafından buhar gücünün makinelerde kullanılmasıyla başlayan teknolojik gelişmelere Sanayi İnkılabı (Endüstri Devrimi) denir. Buna göre;

Aşağıdakilerden hangisi sanayi devriminin sonuçları arasında yer almaz?

- Yeniçağ kapanmış ve Yakınçağ açılmıştır.
- El tezgahları ve atölyeler kapanmış, fabrikalar açılmıştır.
- Pazar ve hammadde ihtiyacı artmış, sömürgecilik hız kazanmıştır.
- İşçi sınıfı ortaya çıkmıştır.

SORU 22 : Sanayi İnkılabı sonrasında Avrupalı devletler fabrikalarda ucuz ve seri üretim gerçekleştirirken Osmanlı Devleti atölye gibi küçük işletmelerde üretim yapmaktaydı. Daha yüksek fiyata mal olan yerli ürünlerin Avrupalı ürünlerle rekabet gücü azaldı. **Bu durum Osmanlı devletinde aşağıdakilerden hangisine neden olmuştur?**

- Üretilen malların satılacağı bir pazar haline getirdi.
- Avrupalı devletlerle rekabet gücü arttı
- Büyük fabrikaların açılmasına neden oldu
- Avrupa'dan bol miktarda ham madde temin eder hale geldi

SORU 23 : 1789 yılında Fransa'da meydana gelen bir halk hareketidir / ayaklanmasıdır. Buna göre;

Aşağıdakilerden hangisi Fransız İhtilalinin başlamasına neden olan gelişmelerden değildir?

- Burjuva sınıfının söz sahibi olmaya başlaması
- Reform hareketiyle kilisenin gücünü yitirmesi
- Rönesans, Reform ve Aydınlanma Çağı ile özgür düşünce fikrinin yayılması
- Mutlak monarşi yıkılmış, cumhuriyet ilan edilmiştir

SORU 24 :

- Adalet, eşitlik, özgürlük, demokrasi gibi ilkeler Osmanlı Devleti'nde de etkili olmuş
- Demokratikleşme hareketlerinin başlamasına neden oldu
- Azınlık isyanları ortaya çıktı
- Tanzimat ve Islahat Fermanları ilan edildi

Yukarıdaki verilen Fransız İhtilali'nin sonuçlarından hangisi ya da hangileri Osmanlı Devleti açısından olumsuz bir gelişmedir?

- Yalnız I
- Yalnız II
- Yalnız III
- I ve IV

SORU 25 : Avrupa’da coğrafi keşiflerle başlayan gelişmeler Osmanlı Devleti’ni de etkiledi. Coğrafi keşifler sonrası ticaret yolları değişti ve Osmanlı Devleti’nin vergi ve ticaret gelirleri azaldı. Uzun süren savaşların beraberinde getirdiği ekonomik sıkıntılar ve isyanlar devleti zor durumda bıraktı. **Buna göre Osmanlı Devletinde bu zor durumdan kurtulmak için aşağıdakilerden hangisi gerçekleşmemiştir?**

- a) Tahta geçen padişahlar yenilikler yaparak devleti yeniden eski gücüne kavuşturmaya çalışmıştır.
- b) Osmanlıda reform hareketleri başlamıştır
- c) Tanzimat fermanı ilan edilmiştir
- d) 1. Meşrutiyet ilan edilmiştir

SORU 26 : Lâle Devri diye isimlendirilen dönemde 1718–1730 yılları arasında tahtta Sultan III. Ahmed, sadaret makamında ise Nevşehirli Damat İbrahim Paşa bulunuyordu. 1718 yılında imzalanan Pasarofça Antlaşması’ndan sonra başlayan ıslahat hareketleri sırasında Yirmisekiz Çelebi Mehmed Efendi fen ve sanat alanlarındaki gelişmeleri görmek, Fransa ile ilgili daha fazla bilgi edinebilmek amacıyla Paris’e gönderilmişti. Yirmisekiz Çelebi Mehmed Efendi’nin sefaretnamesinde (elçilerin tuttuğu rapor) verdiği bilgiler Osmanlı’nın modernleşmesine önemli katkılar sağlamıştır. Buna göre;

aşağıdakilerden hangisi Lale Devri döneminde yapılan yeniliklerden değildir?

- a) İlk kez çiçek aşısı uygulanmıştır
- b) İtfaiye teşkilatı kurulmuştur
- c) ilk Osmanlı matbaası kurulmuştur
- d) ilk kağıt para basılmıştır

SORU 27 : Sultan II. Mahmut, tımar sisteminin bozulmasından sonra asker ve vergi toplama işini üstlenen ve zamanla bölgelerinde güç kazanan toprak sahibi âyanlarla Sened-i İttifak’ı imzalamıştır (1808). Bu antlaşmaya göre antlaşmaya göre padişah âyanların varlık ve haklarını tanıyacak, âyanlarda padişahın otoritesini tanıyacaktı. Ve devlete kendi bölgelerinde çıkan olaylarda, vergi ve asker toplamaya yardım edeceklerdi. Buna göre;

Sened-i İttifak aşağıdakilerden hangisine neden olmuştur?

- a) Padişahın iktidar gücü kısıtlanmıştır
- b) Padişahın yönetimdeki otoritesi artmıştır
- c) Ayanların varlığına son verilmiştir
- d) Demokratikleşme hareketlerinin başlamasına neden olmuştur

SORU 28 : III. Selim ıslahatlara başlamadan önce halkın, askerlerin ve ulemanın ileri gelenlerinden devletin zayıflamasının nedenleri ve neler yapılması gerektiği hakkında görüşlerini bildirmelerini istemiştir. Buna göre **Aşağıdakilerden hangisi III. Selim Islahatlarından değildir?**

- a) Nizam-ı Cedid adıyla Avrupa tarzında bir askerî ocak kurulmuş
- b) Avrupa başkentlerinde (Paris, Londra, Berlin, Viyana) daimî elçilikler açılmıştır
- c) Kâğıt ve kumaş fabrikası kurulmuştur.
- d) Batı dillerinde yazılmış önemli eserler Türkçeye çevrilmiş

SORU 29 : Osmanlı insanının dikkat çeken bir yardımlaşma geleneği daha vardır. Ramazan aylarında hâli vakti yerinde olanlar hiç tanımadıkları, bilmedikleri mahalleleri dolaşmaya çıkarılmış. Oralandaki bakkal, manav gibi esnafa uğrar, dükkânın ıssız bir anını kollar ve dükkân sahibiyile baş başa kalınca sorarlarmış: “..... var mı?”, borçlunun ismini ve ne kadar borcu olduğunu gösteren, günümüzdeki veresiye defteridir. Zimem defterinin olduğunu öğrenen kişi kimin ne kadar borcunu ödediğini öğrenme gereği duymadan “Baştan, ortadan ve sondan şu kadar sayfanın borcunu hesapla.” dermiş. Hesaplanan borcu ödedikten sonra da “Haydi, Allah kabul etsin.” Deyip dükkândan çıkarmış. Borç ödeyen kişi kimin borcunu ödediğini, borcu ödenen kişi de hayır sahibinin kim olduğunu bilmezmiş. Bilmek gereği de duymazmış. Buna göre;

Yukarıdaki metinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- a) Zimem defteri
- b) Şirket-i Hayriye
- c) Menafî Sandıkları
- d) Duyun-u Umumiye İdaresi

SORU 30 : Tarihimizde Tanzimat Fermanı ile başlayıp I. Meşrutiyet’in ilanına kadar süren döneme Tanzimat Dönemi denir. Tanzimat Fermanı ile Osmanlı tarihinde yeni bir devir başlamıştır. Tanzimat ile devletin siyasi, sosyal, askerî ve kültürel alanlarda kötüye gidişini önlemek amacıyla daha geniş kapsamlı yenilikler yapılmıştır. Tanzimat Fermanı’na 3 Kasım 1839’da Gülhane Parkı’nda halka okunduğu için Gülhane Hatt-ı Hümayun’u da denir. Buna göre;

Aşağıdakilerden hangisi Tanzimat Dönemi yeniliklerinden değildir?

- a) Duyun-u Umumiye İdaresi (Genel Borçlar) kurulmuştur.
- b) Ziraat Bankasının Kurulmuştur
- c) Posta Nezareti açılmıştır
- d) Süveyş Kanalı ve Panama Kanalı açılmıştır